



Верховний  
Суд

# Звернення до адміністративного суду. Розгляд адміністративних справ у порядку загального та спрощеного позовного провадження. Особливості розгляду типових та зразкових справ

Стеценко Семен Григорович,  
*доктор юридичних наук, професор,  
член-кореспондент НАПрН України,  
суддя Верховного Суду*

# План лекції

1. Звернення до адміністративного суду.
2. Загальне та спрощене позовне провадження.
3. Типові та зразкові справи.

# Мета лекції:

- розуміння сутності явищ, що винесені у назву лекції;
- розширення адміністративно-правового світогляду;
- підготовка до іспитів (ЄФВВ, МКТ, ЄДКІ тощо).

«Завжди обирайте самий складний шлях – на ньому Ви не зустрінете конкурентів»



Шарль де Голль  
(1890-1970)

## Питання № 1

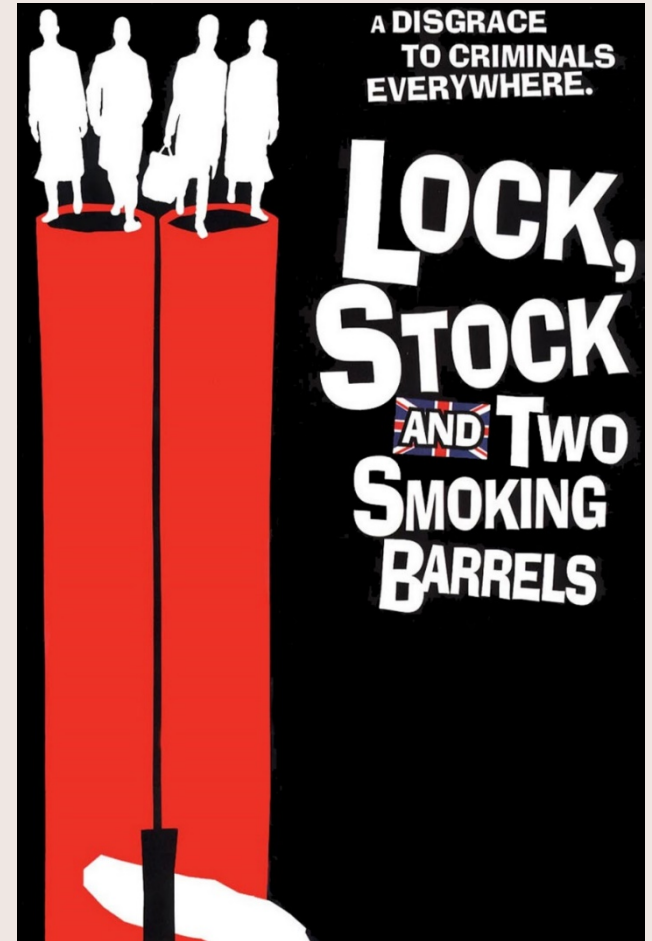
Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб (*стаття 55*).



Особа, яка звернулася із позовом до адміністративного суду з метою захисту своїх прав, свобод та законних інтересів - **ПОЗИВАЧ**.

Класичне розуміння адміністративної юстиції - тут розглядаються справи **«людина проти держави»**.

# «Карти, гроші, два стволи», 1998 рік





# «Джентльменський набір позивача»



# Хто має право на звернення до адміністративного суду



# Форми позовного провадження



## Загальне

Класичний варіант розгляду адміністративних справ, які через складність або інші обставини недоцільно розглядати у спрощеному провадженні

## Спроцжене

Варіант розгляду адміністративних справ незначної складності (малозначних справ) та інших справ, для яких пріоритетним є швидке вирішення справи

# Суд при виборі форми провадження враховує:

- 1) категорію та складність справи;
- 2) чи потрібно у справі призначати експертизу, викликати свідків тощо;
- 3) кількість сторін та інших учасників справи;
- 4) чи становить розгляд справи значний суспільний інтерес;
- 5) думку сторін щодо необхідності розгляду справи за правилами спрощеного позовного провадження.

## Справа незначної складності (малозначна справа) -

це адміністративна справа, у якій характер спірних правовідносин, предмет доказування та склад учасників не вимагають проведення підготовчого провадження та (або) судового засідання для повного та всебічного встановлення її обставин.

# Особливості розгляду справи за правилами спрощеного позовного провадження

- підготовче засідання не проводиться;
- судові дебати не проводяться;
- може відбуватися без повідомлення учасників справи (у письмовому провадженні);
- зазвичай не підлягає касаційному оскарженню.



## Питання № 3

**Типові адміністративні справи** - адміністративні справи, відповідачем у яких є один і той самий суб'єкт владних повноважень, спір у яких виник з аналогічних підстав, у відносинах, що регулюються одними нормами права, та у яких позивачами заявлено аналогічні вимоги;



**Зразкова адміністративна справа** - типова адміністративна справа, прийнята до провадження Верховним Судом як судом першої інстанції для постановлення зразкового рішення



# Гене́за типових та зразкових справ

- пілотні рішення ЄСПЛ;
- прецеденти в англо-саксонській правовій системі;
- потреба забезпечення єдності судової практики;
- 2017 р. – внесення змін до КАС України щодо типових та зразкових справ.

# Приклади судових рішень у зразкових справах

- перерахунок пенсій пенсіонерам МВС з урахуванням грошового забезпечення поліцейських – 15.02.2018;
- оформлення паспорта громадянина України (про паспорт у вигляді книжечки) - 19.09.2018;
- перерахунок щомісячного довічного грошового утримання судді у відставці – 16.06.2020;
- призначення пенсій на пільгових умовах – 21.04.2021.

# Статистичні дані по зразковим справам

(станом на жовтень 2022 р.)

Подань про розгляд Верховним Судом адміністративних справ як зразкових	140
Відмов у відкритті проваджень	111
Прийнято рішень	25
Повернуто позовну заяву	3
Закрито провадження	1

«Посміхайся  
майбутньому  
і воно посміхнеться  
тобі у відповідь»



Йоко Оно (1933 р.н.)



Верховний  
Суд



Дякую за увагу!